

Gravhøj i Fanefjord Skov

En ca. 3.500 år gammel gravplads fra bronzealderen

Den store gravhøj her ved skiltet er den største af i alt 16 bevarede fredede fortidsminder i Fanefjord Skov. Selvom ingen af højene er undersøgt arkæologisk daterer de sig typemæssigt til bronzealderen (1.700 - 500 f.Kr.)

De store høje er som regel de ældste rejst i bronzealderens første århundreder over begravelser i såkaldte bulkister - grave i udhulede egestammer. Den afdøde blev medgivet rige gravgaver i form af smykker og våben. De velkendte grave med Skrydstrup- og Egtvedpigen samt høvdingegraven i Borum Eshøj v. Århus hører til blandt

de bedst bevarede bronzealdergrave der kendes i verden, takket være de unikke bevaringsforhold, som de forseglende tørveopbyggede gravhøje skabte.

I løbet af bronzealderen opstod der egentlige gravpladser omkring de gamle storhøje. På det åbne område her ved skovpavillionen ligger 6 høje og der har sikkert været flere: I skovbrynet op til storhøjen ligger en lille høj. En anden lav, afgravet høj ses i skellet mellem græsplænen og skoven ca. 15 meter nord for skiltet og ved skovpavillionen ligger to mellemstore og en lille gravhøj.

I løbet af bronzealderen ændrede gravskikken sig gradvist fra begravelse til ligbrænding, hvorfor også gravhøje ændrede form og størrelse. Fra omkring år 1.000 f.Kr. blev ligbrænding helt enerådende. De brændte ben blev først i en kort overgangsperiode henlagt i næsten mandslange stenkister, hvorefter gravurnen, som vi kender den i dag, helt tog over.

I de store høje findes næsten altid adskillige grave fra forskellig tid - heraf utallige sekundært nedsatte gravurner i højens solside. Men der blev også bygget små selvstændige høje til brandgravene.

Fanefjord Skov - fra overdrevslandskab til fællesskov

Tekst på højens mindesten:

"Aar 1869 reiste Fanefjord gods eiere denne steen i taknemlig minde om forfædre som 1769 i fællesskab kjøbte godset. Her skal med tak nævnes præsten A. S. Fibiger og gmd. C. Nielsen der reiste til København og formaaede Kong Christian VII. til at være cautionist."

Lad denne steen urokket staae, vor efterslægt til minde, at de igjen om 100 aar, den frihed og kan finde."

Foto: KulturKonsulenten © 2012

Fanefjord skov er en ca. 230 ha stor kystnær skov, der drives som fællesskov. Sådan har det været siden 1769 hvor sognets bønder (80 Gårde) købte det tidligere krongods af kongen. De 80 ejerandele er siden den tid delt op, så der nu er ca. 160 ejere hovedsageligt bosiddende i Fanefjord sogn. Ejendele kan alene købes af beboere i Fanefjord sogn. Skoven drives nænsomt gennem selvforgyngelse

I bronzealderen omdannede især løstgående kvæg stenalderens tætte naturskov til et åbent overdrevslandskab. Dengang lå gravhøje sikkert mere synligt end i dag omgivet af bopladser og indhegnede marker. De fleste gravhøje ligger nu skjult i skoven, men flere er frilagte og med adgang - bl.a. den store Mortenshøj i skoven mod syd - se kortet.

Sprett i og langs kanten af skoven ses spor efter gamle skældiger, og der er mange fugtige områder og småsøer i skoven. På højereliggende og tør bund ses der flere steder også svage forhøjninger, som repræsenterer skelinier fra små bronze- og jernaldermarker. Med bronzealderens simple ardplow, som blot opfurede jorden, kunne den magre jordbund relativt let dyrkes.

Festpladsen og skovpavillionen

Pavillionen i Fanefjord Skov

Skovpavillionen på festpladsen har siden etableringen været et yndet udflugtsmål. Her et gl. foto fra omkring 1910.

Den åbne fest- og samlingsplads med gæstgiveri har siden anlæggelsen i 1883 været "hjertet" i Fanefjord Skov. I 1906 blev det idylliske gæstgiveri bygget i træ fra skoven udvidet med en foranliggende pavillion og åben veranda. Stedet har sidenhen dannet de bedste rammer for udflugter, folkemøder, store fester, bryllupper, foredrag og indtil for få år siden jagtselskaber og årlige skyttefester.

Det var her, at omkring 600 mennesker ved en stor folkefest 3.juni 1919 fejrede 150-års jubileet for opkøbet af Fanefjord Gods.

Skovpavillionens åbne veranda blev i 1930'erne lukket med glas og stedet eksisterer stadig i bedste velgående - som restaurant og lokal samlingssted.

Fanefjord Skov er med dens varierende beovoksning et yndet udflugtsmål fra nær og fjern. En rundtur i skoven samt et besøg langs den smukke sydøstvendte Østersøkyst trækker på alle årstider mange besøgende - husk blot at adgang kun er tilladt ad eksisterende veje og stier.

GOD TUR !

Jagtparade i højt humør med nedlagte rådyr, fasaner og harer foran Skovpavillionen, ca. 1940.

Burial Mound in Fanefjord Forest

Welcome to Fanefjord Forest, a community forest owned primarily by the residents of Fanefjord Parish, who purchased Fanefjord Estate from the crown in 1769. Scattered throughout the forest are 16 burial mounds. None have been excavated, but on the basis of their shape and size, it is assumed that they were raised in the Bronze Age (1700-500 BCE). The large hill here before you is surrounded by five other burial mounds. These are an excellent example of the kind of burial site that arose in the middle of the Bronze Age, when funeral customs switched from inhuman to cremation, hence the construction of smaller newer hills around the large older one.

The idyllic Skovpavillion, built in 1883 and expanded in 1906, is a much-loved excursion spot and place for parties. Up until a few years ago, it was also frequented by hunters and was the site of annual shooting competitions. In 1909, 600 people gathered here to celebrate the 150th anniversary of the forest's purchase.

Grabhügel im Wald Fanefjord Skov

Willkommen im Wald Fanefjord Skov - einem Gemeinschaftswald, der primär im Besitz der Einwohner des Fanefjord Kirchspiels ist, das dem König 1769 dieses Kammergut abkaufte. Über den Wald verteilt liegen 16 Grabhügel. Keines der Gräber wurde jedoch einer archäologischen Untersuchung unterzogen. Auf der Grundlage ihrer Grösse und Form vermutet man jedoch, dass sie in der Bronzezeit (1.700 – 500 v.Chr.) errichtet wurden. Um den grossen Hügel herum, der hier am Festplatz vor Ihnen liegt, liegen 5 andere Grabhügel. Die Hügel geben ein gutes Beispiel für die nach und nach entstehenden Grabstätten ab, als man in der Mitte der Bronzezeit den Bestattungsbrauch änderte und zu Feuerbestattungen überging, und deshalb um die alten Grosshügel herum, kleine Grabhügel errichtete.

Der idyllische 1883 errichtete und 1906 erweiterte Waldpavillon ist ein gern besuchtes Ausflugsziel und Festplatz – bis vor ein paar Jahren auch für Jagdgeellschaften und jährliche Schützenfeste. 1909 versammelten sich 600 Personen an diesem Platz, um das 150-jährige Jubiläum für den Freikauf des Waldes zu feiern.

Tekst og layout © KulturKonsulenten Tlf. 86 37 70 50, 2012 Fred.nr. 4328-9

Se mere om Fanefjord Skov på www.fortidsmindeguide.dk og www.vordingborg.dk
samtidig www.fanefjordskov.dk eller scan QR-koden øverst til højre